

Opgave 3 Wat is integratie?

Bij deze opgave horen tekst 5 en tabel 2.

Inleiding

Het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) doet onder meer langlopend onderzoek naar de opvattingen van burgers. In het vierde kwartaalbericht uit 2019 van het Continu Onderzoek Burgerperspectieven (COB) is gerapporteerd over de opvattingen over integratie. Daarin zijn de opvattingen van Nederlanders zonder migratieachtergrond vergeleken met de opvattingen van tweede generatie Nederlanders met een migratieachtergrond. Volgens het SCP-onderzoek denken Nederlanders zonder migratieachtergrond en tweede generatie Nederlanders met een migratieachtergrond deels gelijk en deels anders over integratie. Voor het onderzoek is een enquête afgenomen en zijn groepsgesprekken gehouden. Deze opgave gaat over de resultaten van dit deel van het SCP-onderzoek.

Uit het SCP-onderzoek blijkt dat integratie volgens de meeste Nederlanders bijvoorbeeld gaat over het spreken van de Nederlandse taal.

Vanuit de modernistische benadering wordt anders gekeken naar de historische ontwikkeling van de nationale cultuur dan door de critici van de modernistische benadering. Zowel de modernisten als de critici zien taal echter als een belangrijk element van de nationale cultuur.

- 2p 16 Geef vanuit beide benaderingen een andere oorzaak waardoor het spreken van de Nederlandse taal een element van de nationale cultuur geworden is. Gebruik in je antwoord per oorzaak de naam van de gekozen benadering.

Gebruik tekst 5.

Er wordt onderscheid gemaakt tussen twee specifieke vormen van socialisatie.

- 2p 17 **a** Leg uit welke vorm van socialisatie te herkennen is in de opvatting van Nederlanders zonder migratieachtergrond over integratie, volgens het SCP-onderzoek.
- b** Leg uit welke vorm van socialisatie te herkennen is in de opvatting van tweede generatie Nederlanders met een migratieachtergrond over integratie, volgens het SCP-onderzoek.

Gebruik voor **a** en **b** in je uitleg steeds:

- de naam en de omschrijving van een andere vorm van socialisatie;
- informatie uit tekst 5 om de gekozen vorm te illustreren.

Gebruik tekst 5.

Het integratievraagstuk kan gezien worden als identiteitsvraagstuk.

Er zijn verschillende typen identiteiten. Een daarvan is sociale identiteit.

- 2p **18** Leg met **twee andere** type identiteiten uit dat uit het SCP-onderzoek blijkt dat tweede generatie Nederlanders met een migratieachtergrond een spanning tussen identiteiten kunnen ervaren. Gebruik in je uitleg:
- per type identiteit de naam en een omschrijving;
 - per type identiteit informatie uit tekst 5.

Gebruik tabel 2.

In tabel 2 staan beschrijvingen van het begrip integratie door deelnemers aan groepsgesprekken.

- 1p **19** Geef vanuit het sociaalconstructivisme-paradigma een verklaring voor de beschrijvingen van integratie door de deelnemers uit de drie sociale categorieën in tabel 2. Gebruik in je verklaring:
- een kenmerk van het sociaalconstructivisme-paradigma;
 - gegevens uit tabel 2 om het gekozen kenmerk te illustreren.

Gebruik tabel 2.

- 2p **20** Leg uit dat zowel positietoewijzing als positieverwerving te herkennen zijn in de beschrijvingen van integratie door Nederlanders met een Turkse/Marokkaanse achtergrond in tabel 2. Gebruik in je uitleg:
- een omschrijving van het begrip positietoewijzing;
 - een gegeven uit tabel 2 om positietoewijzing te illustreren;
 - een omschrijving van het begrip positieverwerving;
 - een gegeven uit tabel 2 om positieverwerving te illustreren.

tekst 5

De publieke opinie over integratie

Bijna iedereen, met of zonder migratieachtergrond, geeft aan dat integratie betekent dat iemand meedoet in de samenleving.

- 5 Integratie gaat over de taal spreken, werken, geen overlast veroorzaken en moeite doen. Gevraagd naar de belangrijkste problemen op het gebied van integratie noemen veel autochtone¹⁾ Nederlanders dat mensen met een migratieachtergrond zich te weinig aanpassen en dat de Nederlandse normen en waarden onder druk staan. 80% van de autochtone Nederlanders geeft aan dat mensen met een migratieachtergrond de Nederlandse normen en waarden moeten overnemen. Ruim de helft (54%) vindt dat zij mee moeten doen aan de Nederlandse culturele tradities. 56% vindt dat mensen met een migratieachtergrond hun eigen cultuur en gewoonten meer dan nu moeten loslaten, 32% vindt dat de meeste mensen hun best doen om te integreren in Nederland. Mensen met een migratieachtergrond denken daar iets anders over: zij benadrukken het belang van respect voor elkaar en voor elkaars cultuur en tradities, maar vinden niet dat dit betekent dat mensen moeten

meedoen aan deze culturele tradities. (...) Wederzijds begrip en respect en het mengen (samenleven) op school, werkvloer en in de wijk worden vaak genoemd om de verhoudingen te verbeteren. (...)

- 40 Vrijwel iedereen geeft aan dat integratie strikt genomen niet van toepassing is op mensen met een tweedegeneratie-migratieachtergrond. Bij mensen met een migratieachtergrond van de tweede generatie is het geluid vrijwel unaniem: 'Wij zijn hier geboren en getogen, spreken de taal goed, doen mee in de samenleving en hoeven dus niet te integreren.' Toch voelt de tweede generatie dat autochtone Nederlanders dat anders zien; uit hun dagelijkse ervaringen blijkt dat ze in de ogen van autochtone Nederlanders altijd een migrant en dus 'anders' zullen zijn. Bij Surinaamse en Antilliaanse Nederlanders is het hun huidskleur, bij Turkse en Marokkaanse Nederlanders hun islamitische geloof, waardoor ze het gevoel hebben nooit 'echt' als Nederlander te worden gezien door de autochtone Nederlanders.

bron: COB, SCP, 2019

noot 1 autochtoon = inheemse bevolking (begrip afkomstig uit het Grieks); verouderde benaming van Nederlanders zonder migratieachtergrond

tabel 2

‘Wat is integratie’, bevolking 18+, 2019 (n=57)

autochtone Nederlanders	Turkse/Marokkaanse Nederlanders	Surinaamse/Antilliaanse Nederlanders
– beheersing van de Nederlandse taal – aanpassen – houden aan Nederlandse wet- en regelgeving – handhaving – meedoen in de maatschappij – actief op zoek naar werk of naar school gaan – geen problemen veroorzaken op straat of in de wijk – kennis over en begrip voor elkaars tradities	– beheersing van de Nederlandse taal – aan de Nederlandse wet houden – naar school gaan – aanpassen – acceptatie – respect – meedoen – samenleven – geven en nemen – gelijke kansen – een bijdrage leveren – normen en waarden	– beheersing van de Nederlandse taal – meedoen en mee kunnen doen – leren van elkaar – normen en waarden – goed samenleven – begrip tonen voor elkaar – openstaan – gelijkwaardigheid – gelijke kansen – empathie en begrip

bron: COB, SCP, 2019

Toelichting

De deelnemers aan de groepsgesprekken is gevraagd waar ze aan denken bij de term integratie en wanneer iemand geïntegreerd is.

De categorie ‘autochtone Nederlanders’ is een verouderde benaming van Nederlanders zonder migratieachtergrond.